

16 Απριλίου 2020

Άγιος Ιωάννης: Θέλεις να μάθης πόση δύναμη έχουν οι ύμνοι στο Θεό;

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Απαύγασμα πατερικής Σοφίας](#)

Άγιος Ιωάννης Χρυσόστομος.

Συνέχεια από εδώ: <http://www.diakonima.gr/?p=490566>

γ'. Μα πώς μπορούν, θα πη κανείς, τα εσωτερικά μας όργανα να ευλογούν το θεό; Φωνή δεν έχουν, στόμα δεν έχουν, γλώσσα δεν έχουν. Η ψυχή, βέβαια, το μπορεί, όμως τα εσωτερικά μου όργανα πώς μπορούν να ευλογούν το θεό, αφού δεν έχουν ούτε φωνή ούτε γλώσσα ούτε στόμα;

“Οι ουρανοί”, λέει, “διηγούνται τη δόξα του θεού”. Οι ουρανοί όμως δεν έχουν γλώσσα, ούτε στόμα, ούτε χείλη, αλλά με την εξωτερική τους ομορφιά θαμπώνουν τους θεατές και χρησιμοποιώντας σαν μέσο το θαυμασμό, τους παρακινούν να εγκωμιάζουν το δημιουργό τους.

Το ίδιο γίνεται και με τα εσωτερικά μας όργανα. Αν τα εξετάσης όλα με τη σκέψη σου, αν δης τη διαφορά τους στην ποιότητα, στην ενεργητικότητα, στην δύναμη, στην συνύπαρξή τους, στη διάπλαση, τη θέση, τον αριθμό, την αρμονία, τότε θ' ανακράξης εκείνο τον προφητικό λόγο: “Πόσο μεγάλα είναι τα έργα σου Κύριε. Όλα με σοφία τα δημιούργησες”.

Βλέπεις πώς ευλογούν το θεό τα εσωτερικά όργανα, χωρίς φωνή και σώμα και γλώσσα; Για ποιο λόγο λοιπόν συνομιλεί με την ψυχή; Για να μη περιπλανιέται άσκοπα η ψυχή, όταν μιλά η γλώσσα, κάτι που πολλές φορές παθαίνομε στις προσευχές και τις ψαλμωδίες.

Για να υπάρχει δηλαδή ομοφωνία ανάμεσα στο σώμα και την ψυχή. Όταν προσεύχεσαι και δεν ακούς τις εντολές του θεού, πώς ο Θεός θ' ακούση την

παρακλήσή σου; Και λέει λοιπόν: “Να υμνής, ψυχή μου, τον Κύριο”, αυτό εννοεί, να βγαίνουν οι ικεσίες μέσα από τα βάθη της καρδιάς.

Κι ο Παύλος επίσης λέει: “Θα ψάλλω με το πνεύμα, θα ψάλλω και με το νου μου”.

Η ψυχή, πραγματικά, είναι άριστος μουσικός και τεχνίτης. Μουσικό όργανο είναι και το σώμα, που παίρνει τη θέση κιθάρας, αυλού και λύρας.

Όλοι οι άλλοι μουσικοί δεν έχουν πάντοτε στα χέρια τους τα όργανά τους, αλλά άλλοτε τα παίρνουν στα χέρια, άλλοτε όμως τ’ αφήνουν, επειδή φυσικά δεν έχουν διαρκώς διάθεση για μουσική, και γι’ αυτό δεν έχουν πάντοτε κοντά τους τα όργανά τους.

Ο Θεός όμως, που θέλησε να σε διδάξη πως έχεις υποχρέωση διαρκώς να τον υμνής και να τον ευλογής, ένωσε για πάντα το μουσικό όργανο με τον τεχνίτη*. Πως πάντοτε πρέπει να τον υμνής, άκουσε τι λέει ο Απόστολος: “Αδιάκοπα να προσεύχεστε, σε κάθε περίπτωση να ευχαριστήτε”. επειδή λοιπόν πρέπει ακατάπαυστα να προσευχώμαστε, το όργανο είναι συνεχώς μαζί με τον τεχνίτη.

“Να υμνής, ψυχή μου, τον Κύριο”. Αυτά έλεγε ο Δαυίδ κάποτε με μια γλώσσα. Τώρα όμως που πέθανε με χιλιάδες γλώσσες ψάλλει τα ίδια, όχι μόνο με τη δική μας, αλλά με ολόκληρης της οικουμένης.

Βλέπεις λοιπόν πως δεν πέθανε αλλά ζη; Πώς μπορεί να ‘χη πεθάνει αυτός που έχει τόσες γλώσσες και μιλάει με τόσα στόματα; Μεγάλος, αλήθεια, ο έπαινος, γιατί καθαρίζει την ψυχή και σταλάζει μέσα μας μεγάλη ευλάβεια.

Θέλεις να μάθης πόση δύναμη έχουν οι ύμνοι στο Θεό; Με τους ύμνους τους οι τρεις νέοι [οι άγιοι Τρεις Παίδες] έσβησαν το καμίνι στη Βαβυλώνα, ή καλύτερα δεν το έσβησαν, αλλά, πράγμα περισσότερο αξιοθαύμαστο, καταπάτησαν με τα πόδια τους την αναμμένη φωτιά σαν να ‘ταν λάσπη.

Αυτός ο ύμνος μπήκε στη φυλακή κι έλυσε τα δεσμά τον Παύλου, άνοιξε τις πόρτες του δεσμωτηρίου τράνταξε τα θεμέλια, με μεγάλο τρόπο γέμισε το δεσμοφύλακα. Τα μεσάνυχτα, λέει, έψαλλαν ύμνους ο Παύλος κι ο Σίλας. Και τι έγινε μετά; Τι;

Κάτι πρωτόκουστο κι οπωσδήποτε παράδοξο. Τα δεσμά λύθηκαν, οι δεμένοι έδεσαν τους λυτούς. Αυτό, φυσικά, είναι το κύριο χαρακτηριστικό των δεσμών, να σφίγγουν γερά ό,τι είναι δεμένο και να το κάνουν υπάκουο.

Τώρα όμως ο δεσμοφύλακας λυμένος πέφτει στα πόδια του δεμένου Παύλου. Γιατί το κύριο χαρακτηριστικό των υλικών δεσμών είναι να κρατούν γερά το δεμένο.

Τόση δύναμη όμως έχουν τα δεσμά προς χάριν του Χριστού, που και τους λυμένους υποτάσσουν στους δεμένους. Τους έκλεισε στην πιο βαθιά φυλακή, αυτοί όμως άνοιξαν τις πόρτες, αν και ήσαν μέσα. Έδεσε γερά τα πόδια τους στο ξύλο, μα τα

σφιχτοδεμένα πόδια τους λύσανε τα χέρια των άλλων.

Έπειτα, λέει, ο δεσμοφύλακας του πρόσπεσε, φοβισμένος, τρομαγμένος, αναστενάζοντας, αγωνιώντας, δακρύζοντας. Τι έγινε λοιπόν; Δεν έδεσες εσύ, δεν έσφιξες γερά; Μα γιατί παραξενεύεσαι, άνθρωπε μου, που άνοιξε το δεσμοκτήριο αυτός που έχει τη δύναμη ν' ανοίγει και τους ουρανούς ακόμη;

“Όσα δέσετε πάνω στη γη”, λέει, “θα είναι δεμένα στους ουρανούς κι όσα λύσετε πάνω στη γη, θα είναι λυμένα στους ουρανούς”. Έλυσε τα δεσμά των αμαρτιών.

Γιατί, επομένως, απορείς που λύνει τα σιδερένια δεσμά; Έλυσε τα δεσμά των δαιμόνων, λευτέρωσε τις αλυσοδεμένες ψυχές. Γιατί, λοιπόν, απορείς, που χαλάρωσε τις αλυσίδες των φυλακισμένων;

Δες όμως το διπλό θαύμα: Ο ίδιος και έλυσε και έδεσε. Τους έλυσε δηλαδή τα δεσμά, συγχρόνως όμως τους έδεσε την καρδιά. Πως ήσαν λυμένοι δεν το ήξεραν.

Άνοιξε, λοιπόν, και μαζί έκλεισε· άνοιξε τις πόρτες του δεσμοκτηρίου κι έκλεισε τα μάτια της καρδιάς των φυλακισμένων, για να μη καταλάβουν πως οι πόρτες ήσαν ανοιχτές και δραπετεύσουν, κάνοντας κατάχρηση της ελευθερίας των. Τον είδες επομένως να δένη και να λύνη, να ανοίγει και να κλείνει;

* Τεχνίτης εδώ είναι η ψυχή και μουσικά όργανα το σώμα.

Συνεχίζεται

Από το βιβλίο, Ιωάννου του Χρυσοστόμου έργα, “Πραγματείες”, τόμος ένατος, και την ομιλία “Στη Μεγάλη Εβδομάδα”. Εισαγωγή, μετάφραση, σχόλια Αικ. Τσοτάκου – Καρβέλη και Δημήτριος Καρβέλης. Γενική επιμέλεια Κωνσταντίνος Λουκάκης. Εκδόσεις ο Λόγος.